

عنوان مقاله:

وجهیت احتمالی/ تداولی در زبان ترکی آذربایجانی با رویکرد نظام دستور نقشی هلیدی

محل انتشار:

دوفصلنامه زبانشناسی گویشهای ایرانی، دوره 7، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

بهرام مختاری خیوای - دانشجوی دکتری زبان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهر، آذربایجان شرقی، ایران.

مسعود ذوقی - استادیار آموزش زبان انگلیسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهر، آذربایجان شرقی، ایران.

نادر اسدی - استادیار آموزش زبان انگلیسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهر، آذربایجان شرقی، ایران.

خلاصه مقاله:

عدم توجه به مقوله وجهیت در دستور زبان ترکی آذربایجانی باعث آمیختگی آن با مفهوم وجه و ایجاد ابهام، کثرت و گاه تناقض در تقسیم بندی وجه شده است. هدف این جستار، مطالعه زبان ترکی بر اساس رویکردی است که بتواند تمایزی شفاف بین این دو مقوله ایجاد کند. روش تحقیق، بررسی وجهیت احتمالی/ تداولی در ترکی با توسل به بندهای ترکی با معادل‌های انگلیسی و فارسی آن‌ها و با پیروی از الگوی ساختار وجه در رویکرد دستور نقشی بوده و این نتایج به دست آمد: حالت‌های احتمال و تداول در سه درجه و سطح متفاوت در زبان ترکی مشخص شد. برخلاف زبان انگلیسی، در برخی موارد در ترکی آذربایجانی، پیوندهایی که سطح یقین بالا و متوسط را از هم متمایز کند وجود نداشته، بلکه برای دو حالت مذکور از پیوند یکسانی استفاده می‌شود. همچنین تمایز معنایی زمان داری‌های مختلف برای بیان درجه امکان در انگلیسی، در زبان ترکی بدلیل استفاده از یک پیوند امکان پذیر نیست. حضور افزوده‌های وجهی در بند-ها سبب ارتقای سطح یقین در این زبان شده و ابهام در تمایز بین درجات زمانداری‌ها در زبان ترکی را رفع می‌کند. مفهوم زمان در زمانداری‌های وجهی در زبان ترکی، برخلاف انگلیسی، به واسطه پیوند-id و عدم حضور آن یعنی تکواژ صفر نمود پیدا می‌کنند که به ترتیب بیان گر زمان گذشته و حال می‌باشند.

کلمات کلیدی:

افزوده وجهی، دستور نقشی، وجه، وجهیت احتمالی/ تداولی، وجهیت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1551931>

